

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 11.12.2007
COM(2007) 803 final
PARTEA II

COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE CONSILIUL EUROPEAN

**Raport strategic cu privire la Strategia de la Lisabona reînnoită pentru creștere și locuri
de muncă: lansarea noului ciclu (2008-2010)**

În pas cu schimbarea

PROGRAME NAȚIONALE DE REFORMĂ

Anexă statistică la fișele de țară – note explicative

Anexa statistică prezintă 14 indicatori structurali preselectionați proveniți din Sistemul Statistic European, cu defalcare pe sexe acolo unde este posibil.

Baza de date completă a indicatorilor structurali, inclusiv date și metadate referitoare la statele membre ale UE, țările aderente și candidate, SUA, Japonia și țările EFTA, este disponibilă publicului pe pagina web a indicatorilor structurali Eurostat: <http://ec.europa.eu/eurostat/structuralindicators>. Pentru fiecare stat membru al UE, toți cei 14 indicatori sunt prezentați într-un tabel și două grafice.

Cei 14 indicatori preselectionați

<i>PIB pe cap de locuitor în SPC</i>	Produsul intern brut (PIB) exprimat în Standarde ale Puterii de cumpărare (SPC) (EU-27 = 100)
<i>Productivitatea muncii pe salariat</i>	PIB exprimat în Standarde ale Puterii de cumpărare (SPC) pe salariat în UE-27 (UE-27 = 100)
<i>Rata de ocupare a forței de muncă*</i>	Salariații cu vârsta între 15-64 de ani ca procentaj din populația totală din aceeași grupă de vârstă.
<i>Rata de ocupare a forței de muncă pentru lucrătorii mai în vârstă*</i>	Salariații cu vârsta între 55-64 de ani ca procentaj din populația totală din aceeași grupă de vârstă.
<i>Cheltuieli interne brute de C&D (CBCD)</i>	Cheltuieli interne brute de C&D ca și procentaj din PIB
<i>Nivelul de studii în rândul tinerilor*</i>	Procentaj al populației cu vârsta între 20 și 24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul liceal
<i>Nivele de prețuri comparative</i>	Nivele de prețuri comparative pentru consumul final al gospodăriilor, inclusiv taxele indirecte (EU-27 = 100)
<i>Investiții ale întreprinderilor</i>	Formarea brută de capital fix de către sectorul privat ca procentaj din PIB
<i>Rata riscului de sărăcie după transferurile sociale*</i>	Procentul de persoane cu un venit disponibil sub pragul riscului de sărăcie, care este fixat la 60% din venitul național median disponibil
<i>Dispersia ratelor regionale de</i>	Coeficientul de variație al ratelor de ocupare a forței de

<i>ocupare a forței de muncă*</i>	muncă între regiuni (NUTS nivel 2) în interiorul statelor
<i>Rata șomajului de lungă durată</i>	Șomerii de lungă durată (12 luni sau mai mult) ca procentaj din populația activă totală
<i>Totalitatea emisiilor de gaze cu efect de seră</i>	Indice pentru emisii de gaze cu efect de seră și obiective în conformitate cu Protocolul de la Kyoto / Decizia Consiliului UE pentru 2008-2012 (anul de referință actual =100).
<i>Intensitatea energetică a economiei</i>	Consumul intern brut de energie împărțit la PIB (în prețuri constante, 1995=100), măsurat în kilograme de echivalent petrol la 1000 Euro
<i>Volumul transportului de mărfuri relativ la PIB</i>	Indicele pentru transportul intern de mărfuri relativ la PIB, măsurat în tone-km / PIB (în prețuri constante, 1995=100)

* Indicatori defalcați pe sexe

Tabelul

Tabelul specific pe țară prezintă date din 2000, 2003-2006 pentru țara respectivă și media la nivel de UE-27. Simbolurile următoare sunt folosite în tabele de date:

- b   întreruperi de serie   f   prognoză
e   estimări   :   indisponibil
p   valoare provizorie   -   nerelevant

Graficele

Cei 14 indicatori sunt prezentați în două grafice care compară valoarea actuală cu valoarea UE-27¹, ilustrând domeniile în care un anumit stat membru evoluează mai bine sau mai slab decât media europeană.

Indicatorul „risc de sărăcie” măsoară sărăcia relativă într-o anumită țară, iar media UE-27 este calculată ca media valorilor naționale individuale ponderată cu populația. Astfel o comparație a valorilor naționale cu media UE-27 poate fi greu de interpretat și poate duce la un rezultat diferit față de cazul în care ratele riscului de sărăcie ar fi fost calculate pe baza unui prag de referință comun. Pe perioada tranziției către producerea de date în conformitate cu noul regulament UE-SILC vizând toate statele membre, aplicabil din 2005, indicatorii proveneau din surse naționale, care nu erau complet armonizate. Indicatorii sunt calculați utilizând o definiție a venitului care până în 2007 excludea venituri imputate din chirii și plățile de dobânzi aferente ipotecilor.

Pentru prezentarea grafică, indicatorii au fost împărțiți în două grupe:

¹ Valori în grafic = Valoarea curentă națională / valoarea curentă UE-27 *100

- Primul grafic; acei indicatori pentru care valori crescătoare indică o tendință pozitivă, adică atunci când o valoare a indicatorului mai mare ca 100 reprezintă o performanță relativ bună când se face comparația cu UE-27;
- Al doilea grafic; acei indicatori pentru care valori descrescătoare indică o tendință pozitivă, adică atunci când o valoare a indicatorului mai mică decât 100 reprezintă o performanță relativ bună când se face comparația cu UE-27.

Graficele prezintă, de asemenea, cele două obiective centrale ale UE de a atinge 3% pentru cheltuielile de cercetare și dezvoltare și o rată globală de ocupare a forței de muncă de 70% până în 2010. În același mod în care indicatorii sunt comparați cu valorile UE, obiectivele au fost transformate într-un indicator care compară obiectivul UE cu valoarea reală UE-27 în 2006 (sau cel mai recent an disponibil).

Surse de date

Toți indicatorii au fost extrași din baza de date Eurostat în 19 noiembrie 2007. Sursa de informații este Eurostat în toate cazurile, cu excepția celor privind emisiile de gaze cu efect de seră (Agenția Europeană de Mediu și Centrul Tematic European pentru calitatea aerului și schimbările climatice) și cheltuieli interne brute de C&D (Eurostat și OCDE).

Consiliul European a invitat statele membre să stabilească obiective naționale cu privire la rata ocupării forței de muncă și la cheltuielile interne brute de C&D ca și procentaj din PIB. Obiectivele naționale prezentate sunt cele care corespund acestei invitații și au fost extrase din respectivele programe naționale de reformă.

Explicatia abrevierilor

UE-27: Uniunea Europeană (27 țări)

Zona euro: Zona euro (13 țări pentru toți anii)

România

1. România a cunoscut o creștere economică puternică de 6,4% în medie pe an, din 2003 în 2006, și se așteaptă ca aceasta să fie de 6% în 2007 și 5,9% în 2008. Creșterea a fost generată în mare parte de investițiile străine și de cererea internă aflată într-o creștere rapidă, ceea ce a dus la creșterea deficitului de cont curent (13,3% din PIB în ultimele 12 luni premergătoare lunii august 2007) și la o inflație ridicată. PIB-ul pe cap de locuitor este scăzut, aproximativ 38% din media UE în 2006. Rata șomajului a fost de 7,3% în 2006 și este preconizată să scadă la 7,1% în 2007. Rata de ocupare a forței de muncă (58,8%) este cu mult sub nivelul obiectivului de la Lisabona de 70% și al mediei UE în prezent. Rata șomajului în rândul tinerilor români este de peste 20%, printre cele mai ridicate din UE.
2. România a aderat la Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2007. Economia în plină dezvoltare a țării începe să prezinte semne clare de supraîncălzire datorită deficitului de cont extern foarte ridicat și aflat în creștere, deficitului din ce în ce mai mare de forță de muncă în ciuda resurselor importante de forță de muncă neutilizate, creșterii însemnate a salariilor și creșterilor rapide ale gradului de îndatorare al populației; acestea, la rândul lor, au alimentat presiunile inflaționiste. Provocarea cu care se confruntă România constă în rezolvarea rapidă a acestor vulnerabilități macroeconomice, concomitent cu accelerarea reformelor structurale în vederea consolidării competitivității sale și, în condițiile erodării treptate a avantajelor date de costurile scăzute, orientarea economiei către activități mai inovatoare și cu o valoare mai mare.

PARTEA I: EVALUARE GENERALĂ

3. Programul național de reformă al României (PNR), înaintat la sfârșitul lunii iulie 2007, identifică 6 provocări cheie care trebuie abordate pentru a crea bazele punerii în aplicare cu succes a reformelor viitoare: îmbunătățirea calității și gestionării cheltuielilor administrației publice în contextul politicilor macroeconomice prudente; îmbunătățirea funcționării piețelor; îmbunătățirea suplimentară a mediului de afaceri; creșterea ocupării forței de muncă și a ratei de angajare pe piața forței de muncă; gestionarea durabilă a resurselor și marea provocare de a îmbunătăți capacitatea administrativă. Comisia este pe deplin de acord cu această analiză a principalelor priorități și cu abordarea propusă de România privind ordinea reformelor.
4. Obiectivul final al PNR – acela de a ajunge din urmă restul țărilor UE prin intermediul unei creșteri susținute și sporirii gradului de ocupare a forței de muncă – pare realist. Cu toate acestea, va fi nevoie de o concentrare politică intensă, de continuitate și hotărâre pentru punerea în aplicare a reformelor necesare. Condiția succesului este ca diverșii actori de pe scena politică – parlamentul național și părțile interesate – să se mobilizeze pentru susținerea unui plan ambițios de reforme structurale pentru care PNR constituie o bază bună de plecare. PNR ar trebui dezvoltat în continuare astfel încât să conțină o viziune cu adevărat strategică; planul trebuie să explice în mod cuprinzător modul în care sunt integrate reformele în diverse domenii și eventualele sinergii dintre acestea și să includă detalii suficiente

privind termenele, implicațiile bugetare și procedurile de evaluare și monitorizare pentru a evalua fezabilitatea soluțiilor strategice propuse.

5. În ciuda unor progrese realizate până în prezent, dezvoltarea economică și socială a României este încă îngreunată de o administrație publică ineficientă. Este urgentă consolidarea capacității administrative, în special în ceea ce privește planificarea și execuția bugetară, aplicarea normelor în domeniul concurenței, autoritățile de reglementare și de control (mai ales în cadrul industriilor de rețea și piețelor financiare), modernizarea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și asigurarea unui cadru legislativ coerent. PNR recunoaște necesitatea consolidării capacității administrative, atât la nivel național cât și local, însă propune puține acțiuni concrete în această privință. Corupția prejudiciază în continuare mediul de afaceri, accesul la serviciile publice și calitatea acestora și reprezintă, de asemenea, o problemă care necesită o îmbunătățire radicală. Progresele înregistrate cu privire la aceste aspecte sunt monitorizate prin intermediul mecanismului de cooperare și verificare al Comisiei.
6. PNR prevede mai multe măsuri în vederea respectării concluziilor Consiliului European de primăvară din 2006 privind domeniile de acțiune prioritare reprezentate de cunoaștere, antreprenoriat, ocuparea forței de muncă și energie. Cu toate acestea, este nevoie de un efort mai mare pentru asigurarea unei simplificări adecvate a mediului de afaceri. Sunt furnizate puține informații privind facilitarea recrutării primului angajat și măsurile în sprijinul tinerilor șomeri.
7. S-au depus eforturi considerabile pentru asigurarea unei implicări politice pe parcursul elaborării PNR; a fost numit un coordonator național pentru strategia de la Lisabona, iar Cabinetul Primului Ministru a fost implicat îndeaproape. Trebuie întărită consultarea părților interesate, în special a parlamentului, a partenerilor sociali și a autorităților locale. Monitorizarea necesită un efort suplimentar, în special prin îmbunătățirea coordonării interministeriale.
8. România este eligibilă pentru finanțare din fondurile structurale și fondurile de coeziune în valoare de 19,67 miliarde euro în perioada 2007-2013. Există legături strânse între prioritățile PNR și programele fondurilor structurale și fondurilor de coeziune. Din totalul alocat programelor, 56% este destinat obiectivelor de la Lisabona. Deși au fost luate câteva măsuri pentru consolidarea capacității administrative, sunt necesare eforturi suplimentare, în special la nivel local, pentru a se asigura folosirea și absorbția eficientă a acestor fonduri.

PARTEA II: EVALUARE PE DOMENII DE POLITICI

Politici macroeconomice

9. Politica fiscală a României nu este încă suficient de previzibilă; modificările bugetare frecvente pe parcursul anului au ca rezultat creșterea cheltuielilor și transferul unor fonduri destinate investițiilor în cheltuielile curente. PNR identifică îmbunătățirile aduse calității și gestionării cheltuielilor administrației publice ca reprezentând prioritatea cheie la nivel macroeconomic, astfel încât să fie asigurate investiții productive într-un cadru macroeconomic prudent și creșterea credibilității politicii fiscale. Comisia este pe deplin de acord cu acest obiectiv.

10. Conform PNR, politica bugetară va fi orientată către menținerea stabilității macroeconomice și dezinflație. Stabilirea unui cadru de cheltuieli pe termen mediu și întocmirea (parțială) a unui buget pe baza programelor reprezintă un pas important în direcția cea bună; pentru ca această practică să aibă un impact maxim, ar trebui generalizată în toate departamentele. Ar trebui intensificate eforturile pentru punerea eficientă în aplicare a acestor instrumente și pentru a se asigura că acestea vor da roade. Astfel, cheltuielile pot fi restructurate în vederea îmbunătățirii calității finanțelor publice, domeniu în care ar trebui realizate mai multe progrese.
11. PNR prevede o îmbunătățire a deficitului bugetar de 2% din PIB în perioada 2009-2010. Realizarea acestui obiectiv va consolida politică fiscală prociclică destul de laxă desfășurată din anul 2006 și va ajuta la limitarea deficitului de cont curent aflat în creștere, care constituie un risc din ce în ce mai mare pentru stabilitatea macroeconomică. Cu toate acestea, PNR nu prezintă suficient de clar modul în care deficitul bugetar va fi redus în mod durabil, ținând în special cont de presiunile care rezultă din evoluțiile demografice. De exemplu, sunt descrise reformele în curs de desfășurare din sistemele de pensii și de asistență medicală, dar nu este analizat impactul acestora pe termen lung asupra viabilității finanțelor publice. Reforma sistemului de pensii a contribuit totuși la mărirea vârstei legale de pensionare; cu toate acestea, vor fi necesare măsuri suplimentare în acest domeniu.
12. Restrângerea pieței forței de muncă și penuria de personal calificat, datorate în mare măsură emigrării ridicate, au contribuit la creșteri salariale în sectorul privat într-un ritm mai rapid decât creșterea productivității. În același timp, masa salarială din sectorul public a crescut în medie cu aproximativ 30% în perioada 2006-2007. Acest lucru alimentează inflația și implică cheltuieli publice mai ridicate, care amenință să erodeze rapid competitivitatea României. Această situație necesită punerea în aplicare de urgență a unor reforme structurale ambițioase în domeniul microeconomic și al ocupării forței de muncă, pentru a valorifica noi surse de creștere mai durabile și pentru a promova în mai mare măsură inovarea.
13. În ansamblu, PNR abordează pe larg provocările cheie cu care se confruntă România la nivel macroeconomic. Însă, în timp ce intențiile exprimate în cadrul PNR sunt bune, credibilitatea și eficacitatea abordării depind în mare măsură de capacitatea autorităților de a îmbunătăți planificarea și execuția bugetară și de a restructura compoziția cheltuielilor publice în vederea orientării acestora către investiții cu potențial de creștere. Sunt necesare măsuri ulterioare pentru asigurarea viabilității pe termen lung a finanțelor publice; acestea includ un număr mai mare de angajați care să contribuie la fondurile de securitate socială, mărirea treptată a vârstei de pensionare și continuarea reformelor în sistemele de asistență medicală și de pensii.

Politici microeconomice

14. PNR al României identifică următoarele provocări cheie la nivel microeconomic: creșterea competitivității economice, îmbunătățirea mediului de afaceri și utilizarea durabilă a resurselor regenerabile. Comisia sprijină aceste priorități.
15. PNR stabilește în termeni generali o serie de inițiative, dintre care majoritatea se vor axa pe investiții din fondurile structurale pentru îmbunătățirea transporturilor, telecomunicațiilor și infrastructurii energetice; totuși, rezultatele anticipate par uneori exagerate. În orice caz, diferitele departamente și niveluri ale administrației vor

trebui să colaboreze strâns pentru a obține beneficii maxime. Liberalizarea piețelor de rețea și a sectorului serviciilor, astfel cum este prevăzută în PNR, va spori concurența. Totuși, detaliile furnizate sunt insuficiente pentru a evalua posibilul impact al acestui fapt, în special în domeniul electricității și telecomunicațiilor în care dotarea cu personal și independența autorităților de reglementare rămân un motiv de îngrijorare. Nivelul total al ajutoarelor de stat (ca procent din PIB) este mult mai ridicat decât media UE și România ar trebui să continue să reducă și să reorienteze ajutoarele de stat către obiective orizontale, cum ar fi inovarea.

16. Reglementările oneroase, termenele lungi pentru obținerea autorizațiilor și insecuritatea legislativă constituie obstacole importante în calea creșterii și inovării, în special pentru IMM-uri. PNR propune câteva măsuri pozitive pentru îmbunătățirea mediului de afaceri, precum serviciile de administrație electronică și introducerea evaluărilor impactului pentru unele măsuri noi, alături de unele simplificări legislative, dar evită, în același timp, abordarea problemelor mai complexe. Ținând cont de faptul că România este la început, PNR ar fi putut să fie mai ambițios, în special în ceea ce privește reducerea sarcinii administrative și a birocrăției. România ar trebui să-și sporească eforturile pentru a asigura punerea în aplicare la timp a directivei privind serviciile și să folosească această oportunitate pentru îmbunătățirea sistemelor sale de autorizare și de acordare de licențe.
17. Factorii cheie care frânează capacitatea de inovare a României includ o activitate de cercetare foarte fragmentată (cu multe instituții care produc rezultate de slabă calitate), legături slabe între întreprinderi și instituturile de cercetare și un număr scăzut de investiții străine directe în cercetare și dezvoltare. PNR prevede o creștere semnificativă a cheltuielilor publice pentru cercetare și dezvoltare de la 0,19% din PIB în 2005 și 0,5% în 2007 la 1% până în 2010; previziunile bugetare țin cont de această creștere până în 2008. PNR fixează un obiectiv global de 3% din PIB pentru cercetare și dezvoltare până în 2015. În vederea atingerii acestui obiectiv și evitării problemelor de absorbție, România trebuie să facă mai mult pentru creșterea numărului de cercetători, întărirea capacității de gestionare și înființarea de organisme de finanțare intermediare.
18. O nouă strategie națională de cercetare, dezvoltare și inovare pentru 2007-2013 este în curs de aplicare. Aceasta furnizează o gamă largă de măsuri menite să stimuleze excelența și cooperarea, transferul tehnologic și investițiile în resurse umane și prevede utilizarea pe scară largă a finanțării axate pe concurență. Pusă în aplicare integral, această finanțare ar putea accelera consolidarea atât de necesară a instituțiilor de cercetare din România. Cu toate acestea, răspunsul de strategie global ar putea fi îmbunătățit printr-o identificare mai clară a punctelor forte și printr-o utilizare a finanțării publice, inclusiv a fondurilor structurale, axată pe obiective mai bine definite, pentru a stimula în mai mare măsură investițiile pentru cercetare și dezvoltare în sectorul privat. Trebuie abordate ineficiențele din sistemul român de educație pentru a facilita transformarea într-o societate bazată pe cunoaștere. În cadrul PNR este recunoscută importanța difuzării pe scară largă a utilizării TIC, dar sunt furnizate puține informații referitoare la modul în care acest lucru poate fi realizat.
19. Utilizarea durabilă a resurselor este o prioritate a programului de reformă al României. Sunt prevăzute câteva măsuri menite să crească eficiența energetică de la 2,5 la 3% pe an în perioada de aplicare a PNR. Ar trebui depuse mai multe eforturi;

intensitatea energetică mare a economiei (de șase ori mai mare în raport cu media UE) și majorarea rapidă a costurilor energiei afectează din ce în ce mai mult competitivitatea și coeziunea socială. Spre exemplu, mai multe fonduri structurale ar putea fi destinate eficienței energetice. PNR subliniază importanța mediului ca domeniu de sine stătător, dar și în legătură cu turismul, a cărui importanță pentru economie este în creștere.

20. Efectele politicilor microeconomice ale României sunt neclare, dată fiind lipsa detaliilor privind măsurile concrete, calendarele de desfășurare și consecințele bugetare. Măsurile propuse pentru îmbunătățirea cadrului de reglementare și reducerea birocrăției nu sunt suficiente pentru a răspunde provocărilor.

Politica de ocupare a forței de muncă

21. Economia românească se confruntă cu un deficit de forță de muncă din ce în ce mai important datorită creșterii rapide și emigrării puternice. Cu toate acestea, rata de ocupare a forței de muncă este în continuare scăzută, iar șomajul este mare, astfel încât există, în principiu, o sursă importantă de forță de muncă neutilizată. În acest context, PNR al României se axează pe atragerea și menținerea mai multor persoane în muncă, prin abordarea nivelului ridicat al costurilor nesalariale, prin flexibilizarea dispozițiilor contractuale, prin dezvoltarea educației și formării profesionale și prin sporirea capacității serviciilor publice de ocupare a forței de muncă. Comisia sprijină acest obiectiv.
22. Activitățile agricole reprezintă aproape o treime din totalul locurilor de muncă, dar contribuie cu mai puțin de 10% din PNB. Este nevoie de politici care să modernizeze producția agricolă și să contribuie la (re)integrarea agricultorilor care practică o agricultură de subzistență în alte sectoare de activitate economică. Sunt necesare măsuri mai hotărâte pentru a reduce numărul mare de persoane inactive, în special șomerii de lungă durată, tinerii și grupurile vulnerabile. Sunt propuse câteva măsuri pentru integrarea romilor în muncă și educație, dar acest lucru reprezintă o provocare majoră.
23. PNR recunoaște că legăturile dintre nevoile în materie de educație și nevoile existente pe piața forței de muncă sunt relativ slabe. Abandonul școlar timpuriu este o problemă gravă; politicile ar trebuie să se concentreze mai mult pe elevii care sunt cei mai expuși riscului de abandon școlar timpuriu din cauza situației lor sociale sau geografice. PNR face trimitere la proiectele de legislație referitoare atât la învățământul preuniversitar, cât și la cel universitar, dar nu este clar când vor fi adoptate măsurile și nici dacă acestea vor fi suficiente pentru a rezolva problemele.
24. PNR stabilește un obiectiv ambițios pentru a spori participarea adulților la formarea profesională. Gradul de participare este de 1,5%, cel mai scăzut din UE. Acest obiectiv ar trebui realizat prin punerea în aplicare a unui cadru național al calificărilor și prin creșterea investițiilor în formarea profesională continuă, inclusiv cu sprijinul Fondului Social European. Partenerii sociali ar trebui să fie implicați în elaborarea și punerea în aplicare a formării, astfel încât eforturile să fie concentrate în sectoarele în care deficitul de mână de lucru calificată este cel mai presant.
25. Eforturile depuse pentru a spori participarea la învățarea pe tot parcursul vieții nu sunt combinate cu măsuri menite să modernizeze sistemele de securitate socială și

legislația privind ocuparea forței de muncă sau să consolideze politicile active pe piața forței de muncă în cadrul unei abordări integrate a flexicurității. Sunt prevăzute noi acțiuni care să îmbunătățească dispozițiile contractuale, dar este nevoie de măsuri mai hotărâte pentru a consolida legăturile dintre contribuții și drepturi, precum și capacitatea de aplicare a legii, în vedere combaterii adecvate a muncii nedeclarate, care a atins proporții importante. Sunt necesare îmbunătățiri suplimentare ale serviciilor publice de ocupare a forței de muncă în ceea ce privește eficacitatea și aria geografică, în special la nivel regional și local. România a propus măsuri în toate cele patru domenii de politică, însă se impune necesitatea unei discuții între factorii de decizie și partenerii sociali pe tema flexicurității.

26. În general, au fost întreprinse câteva măsuri inițiale în ceea ce privește aspectele specifice politicii de ocupare a forței de muncă, dar nu există deocamdată o abordare globală coerentă sau o integrare susținută a politicilor în materie de educație și ocupare a forței de muncă. Este nevoie de o acțiune mai viguroasă pentru a îmbunătăți perspectivele de angajare ale grupurilor vulnerabile, în special romi, tineri și lucrători în vârstă, prin îmbunătățirea calificărilor lucrătorilor actuali și viitori, prin intensificarea stimulentei pentru a munci și prin abordarea problemei muncii nedeclarate. Prelungirea vieții active și reducerea pensionării anticipate ar trebui să contribuie atât la caracterul adecvat, cât și la viabilitatea pe termen lung a sistemului de pensii și să sporească oferta de forță de muncă.

PARTEA III CONCLUZII

27. Ținând seama de Raportul de punere în aplicare din 2007 referitor la România și de evaluarea efectuată de Comisie în ceea ce privește Programul național de reformă și pe baza Orientărilor integrate pentru creștere și locuri de muncă, s-au desprins următoarele concluzii:
28. În general, programul național de reformă se concentrează asupra provocărilor reale. Cu toate acestea, programele din anumite domenii critice, precum consolidarea capacității administrative și îmbunătățirea mediului de afaceri, nu sunt suficient de ambițioase. În ceea ce privește alte domenii, lipsesc uneori informațiile referitoare la conținutul și termenele măsurilor, precum și la sprijinul bugetar acordat acestora, ceea ce face ca măsurile să fie greu de evaluat din punctul de vedere al soluțiilor pe care le propun pentru problemele și provocările identificate.
29. Printre punctele forte ale programului se numără: inițiativele care au drept obiectiv punerea în aplicare a unui cadru de cheltuieli pe termen mediu, reducerea costurilor nesalariale asociate muncii și reforma structurilor de cercetare.
30. Domeniile de politică din cadrul Programului național de reformă referitor la România în care este necesară abordarea cu maximă prioritate a punctelor slabe sunt: consolidarea capacității administrative, abordarea problemelor legate de supraîncălzirea economiei și îmbunătățirea planificării bugetare și a calității cheltuielilor; reducerea birocrăției, activarea ofertei de forță de muncă și creșterea nivelului de calificare. În acest context, se recomandă României:

- să consolideze de urgență capacitatea administrativă atât la nivelul central, cât și la nivelurile locale ale administrației prin crearea unei capacități eficiente de reglementare, de control și de aplicare a legii;
  - să evite politica fiscală prociclică pentru a limita deficitul de cont curent în creștere și presiunile inflaționiste, pentru a menține evoluția salariilor în același ritm cu creșterea productivității și pentru a îmbunătăți planificarea și execuția bugetară, precum și calitatea finanțelor publice prin revizuirea structurii cheltuielilor publice și prin reducerea și redirecționarea ajutorului de stat în direcția unor obiective orizontale;
  - să întreprindă rapid măsuri care să reducă în mod semnificativ procedurile și întârzierile administrative asociate obținerii de autorizații, în cadrul unei politici coerente pentru o mai bună legiferare în vederea îmbunătățirii mediului de afaceri, ceea ce va ajuta în lupta împotriva corupției;
  - să pună în aplicare o abordare integrată în vederea creșterii gradului de ocupare a forței de muncă, a ratei de activitate și a nivelurilor de productivitate, în special prin accelerarea reformelor în sistemul de educație pentru a oferi un răspuns mai eficient nevoilor existente pe piața forței de muncă, prin reducerea abandonului școlar timpuriu, prin sporirea în mod semnificativ a participării adulților la educație și formare, precum și prin transformarea agriculturii de subzistență/semi-subzistență într-o activitate de ocupare durabilă a forței de muncă.
31. În plus, este important ca, pe durata Programului național de reformă, România să pună accentul pe: luarea unor măsuri suplimentare pentru a asigura viabilitatea pe termen lung a finanțelor publice, în special în ceea ce privește riscurile care ar putea afecta caracterul adecvat și viabilitatea pensiilor; consolidarea măsurilor de combatere a fragmentării structurilor de cercetare, garantând în același timp rezultate eficiente pentru majorările planificate ale finanțărilor publice în domeniul cercetării, prin punerea în aplicare hotărâtă a strategiei naționale pentru cercetare, dezvoltare și inovare și prin monitorizarea permanentă a rezultatelor acesteia; urmărirea unei abordări mai integrate în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii și răspândirea TIC; intensificare eforturilor de abordare a problemei muncii nedeclarate; îmbunătățirea eficacității și ariei geografice ale serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, în special pentru a oferi asistență grupurilor vulnerabile.

PARTEA IV: DATE STATISTICE ȘI GRAFICE

ROMÂNIA

	RO					2010 Obiectiv național	UE-27					
	2000	2003	2004	2005	2006		2000	2005	2006	2010 Obiectiv UE		
PIB pe locuitor în PPS	26.0	31.5	33.6	34.4	37.6f	63.0	100.0	100.0	100.0	70.0		
Productivitatea muncii pe persoană ocupata	:	32.1	34.7	35.6f	38.3f		100.0	100.0	100.0			
Rata de ocupare	Total	63.0	57.6	57.7	57.6		58.8	62.2	63.4p		64.4p	
	Femei	57.5	51.5	52.1	51.5		53.0	53.7	56.2p		57.2p	
	Bărbați	68.6	63.8	63.4	63.7		64.6	70.8	70.8p		71.6p	
Rata de ocupare a persoanelor vârstnice	Total	49.5	38.1	36.9	39.4		41.7	36.9	42.3p		43.5p	
	Femei	43.8	33.3	31.4	33.1		34.5	27.4	33.5p		34.8p	
	Bărbați	56.0	43.5	43.1	46.7		50.0	47.1	51.5p		52.6p	
PIB		0.37	0.39	0.39	0.41		0.46	1.86e	1.84e		1.84e	3.0
Nivelul de educație al tinerilor	Total	76.1	75.0	75.3	76.0		77.2	76.6	77.4		77.8	
	Femei	77.0	75.7	76.1	76.8		77.8	79.3	80.1		80.7	
	Bărbați	75.2	74.3	74.6	75.2		76.6	73.8	74.7		74.8	
prețurilor		42.5	43.4	44.3	55.5		58.5	100.0	100.0		100.0	
Investiții în afaceri		17.0	18.2	18.9	19.3		21.8	18.4	17.8		18.2	
Rata de sărăcie după transferurile sociale	Total	17.0	17.0	18.0	18.0		:	:	16.0e		:	
	Femei	18.0	18.0	18.0	18.0		:	:	17.0e		:	
	Bărbați	17.0	17.0	18.0	18.0		:	:	15.0e		:	
Dispersia ratei de ocupare la nivel regional	Total	4.6	3.5	4.9	4.5		3.6	13.0	11.9		11.4	
	Femei	6.5	6.1	7.7	8.2		6.5	20.0	16.8		16.2	
	Bărbați	3.3	2.6	3.1	2.8		3.9	9.6	9.7		9.3	
Rata șomajului de lungă durată	Total	3.7	4.3	4.8	4.0	4.2	4.0	4.1p	3.7p			
	Femei	3.4	4.1	3.8	3.4	3.6	4.6	4.5p	4.0p			
	Bărbați	3.9	4.6	5.5	4.6	4.7	3.5	3.8p	3.5p			
Emisiile de gaze cu efect de seră		49.1	55.8	56.7	54.4	:	90.7	92.1	:			
Intensitatea energetică		1457.2	1353.7	1226.9	1164.9	:	213.1	208.1	:			
Volumul transportului de marfuri față de PIB		75.3	95.6	104.3b	131.1	129.3	99.1e	105.4e	106.7e			

NIVELUL DE PERFORMANȚĂ COMPARATIV CU UE-27

